



484

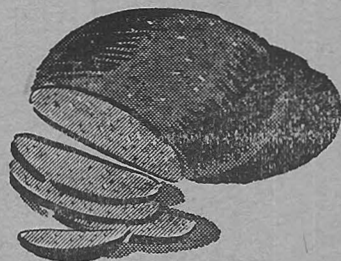


Keski-Satakunnan Osuusliike r.l.

Johtokunnan vuosikertomus
vuodelta 1946

XXXX toimintavuosi

Leikkaatteko

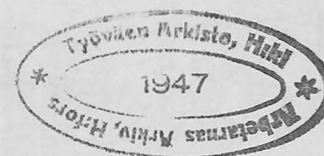


koko limpun kerralla?!

— Tosin ihana, vastaleivottu ruis-
limppu houkuttelee sekä näöllään että
maullaan, mutta viisasta on leikata
vain viipale sitä mukaa kuin syödään.
Silloin ei leipää mene hukkaan ja sen
maku on loppuun asti hyvä.

Jos tuttavissanne vielä on joku,
joka ei ole maistanut meidän
leipäämme, leikatkaa hänellekin!

KESKI-SATAKUNNAN OSUUSLIIKE R.L.



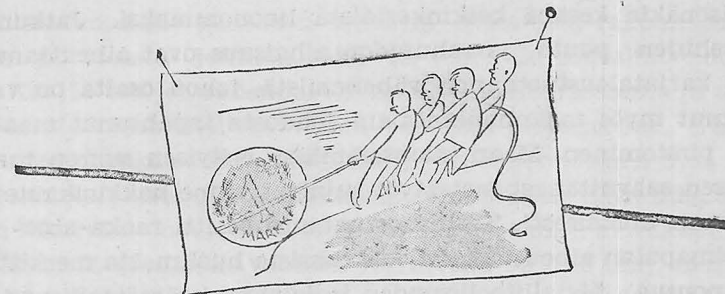
4/84

KESKI-SATAKUNNAN OSUUSLIIKE R. L.

JOHTOKUNNAN VUOSIKERTOMUS
VUODELTA 1946

XXXX TOIMINTAVUOSI

Oy. Kehityksen Kirjapaino, Pori, 1947



TALOUDELLINEN KEHITYS V. 1946.

Toinen sodanjälkeinen vuosi on kulunut maailmassa rauhan-sopimusten valmistelujen merkeissä. Sodan mullistamat olot, sen aiheuttama yleinen tavaraniukkuus, työvoiman ja tonniston puute ovat hidastaneet kansainvälisen kaupan elpymistä.

Myös omassa maassamme on kulunut vuosi ollut monessa suhteessa poikkeuksellista aikaa. Jälleenrakentaminen, jota on hidastanut raaka-ainepula ja työvoiman puute sekä osittain myös pääoman niukkuus, on kuitenkin päässyt hyvälle alulle. Vaikeuksista huolimatta on varsinkin teollisuustuotannossa ja ulkomaankaupassa ollut edistymisen merkkejä havaittavissa. Samaten voidaan tyydytyksellä todeta, että Neuvostoliitolle menevät toisen sotakorvausvuoden toimitukset voitiin täyttää pääasiallisesti sopimuksen mukaisesti. Taistelu inflaatiota vastaan on jatkunut, ja vuoden loppupuolella hintojen nousussa onkin ollut havaittavissa pysähdystä. Vallinnut niukkuus on kuluttajakunnalle ja talouselämälle merkinnyt jatkuvasti vaikeuksia, ja säännöstelyä on täytynyt jatkaa. Nykyinen olotila on merkinnyt väliaikaista kehitysvaihetta, ja olojen valkenemista odotetaan yleisesti.

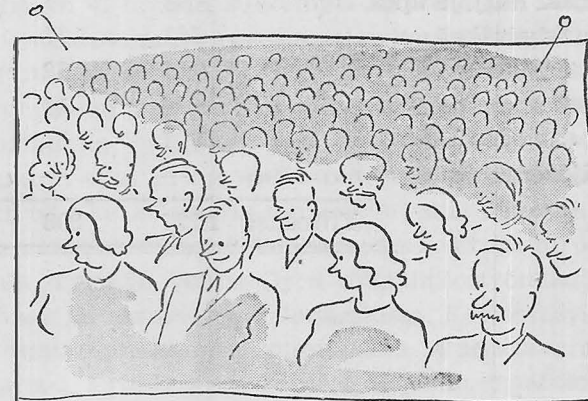
Vuoden sato jäi väkilannoitteiden niukkuuden, puutteellisen muokkauksen ja osaksi epäsuotuisten sääsuhteiden vuoksi kuten

edellisenäkin kesänä keskinkertaista huonommaksi. Jatkunut väkirehujen puute ja rehusadon alhaisuus ovat aiheuttaneet myös karjataloustuotannon vähenemistä, johon osalta on vaikuttanut myös maanhankintalain johdosta tapahtunut maatiilojen pirstominen. Maan talouselämässä erityisen suuren merkityksen saavuttaneet metsätyöt sujuivat viime hakkuukautena ohjelman mukaisesti. Teollisuustuotanto osoitti raaka-aine- ja työvoimapulan aiheuttamista vaikeuksista huolimatta merkittävää nousua. Metalliteollisuuden ja laivanveistämöteollisuuden alalla sotakorvaustoimitukset ovat aiheuttaneet tuntuvia laajennuksia. Tuotanto on yleensä kehittynyt täystyöllisyyden merkeissä, ja vuoden puolivälissä sovitun n.s. linnarauhan johdosta työriitaisuuksia oli vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Vientiteollisuuden elpymisestä sekä jossakin määrin myös ulkomailta saaduista luotoista johtuen ulkomaankauppa on vuoden aikana huomattavasti laajentunut. Myös vientiteollisuustuotteiden ulkomaiset hinnat ovat tuotteidemme suuren kysynnän johdosta vuoden lopulla olleet tyydyttävät. Ulkomaankaupan kokonaisarvo oli ennakkotietojen mukaan 47,4 miljardia markkaa, edellisen vuoden vastaavan luvun ollessa vain 12,0 miljardia. Kuluneen vuoden vapaan viennin osalle tuli 23,1 miljardia ja tuonnin 24,3 miljardia markkaa. Vastaavat luvut vuonna 1945 olivat vain 6,8 ja 5,2 miljardia. Mainittuihin lukuihin eivät sisälly sotakorvaustoimitukset, joiden arvo kohosi 8,8, vastaavasti v. 1945 8,2 miljardiin markkaan. Vapaan kauppataseen tuontienemmyys oli siten kuluneena vuonna 1,2 miljardia markkaa. Myös kotimaankauppa osoitti nousua, mikä ei kuten edellisinä vuosina, johtunut yksinomaan tavaran hintojen kohoamisesta, vaan myös myydyin tavaramäärän lisääntymisestä. Tukkuhinnat ovat indeksin mukaan vuoden alussa nousseet 19 %:lla ja elinkustannukset 16 %:lla. Vuoden jälkipuoliskolla on ollut havaittavissa yhä selvempiä oireita hintojen tasaantumiseen. Palkat ovat vuoden kuluessa kohonneet keskimäärin 10—15 %. Kotimaiset rahamarkkinat ovat miltei koko vuoden kehittyneet kiristymisen merkeissä.

I. YLEISKATSAUS LIIKKEEMME KEHITYKSEEN V. 1946.

Osuuskuntamme liiketoiminta oli päättyneenä tilikautena, varsinkin liikevaihtoon nähden, erittäin reipasta eteenpäinmenoa. Säästökassamme talletusten kehitys sen sijaan on, nähtävästi yleisestä rahatilanteen kiristymisestä ja talletusten ilmoittamisvelvollisuudesta johtuen, huomattavasti hidastunut. Liiketoiminnasta saavutettiin kuitenkin, monista kielteisistä tekijöistä huolimatta, kohtalainen taloudellinen tulos, joten liikkeemme asema on edelleenkin vahvistunut. Seuraavilla sivuilla esittelemme arvoisalle lukijalle yksityiskohtaisemmin liikkeemme kehityksen ja saavutetut tulokset osuuskuntamme 40:ltä toimintavuodelta.

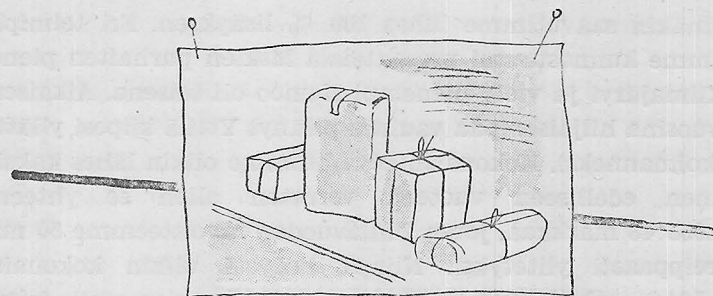


II. JÄSENISTÖ.

Tilikauden alussa oli osuuskunnassamme jäseniä yht. 1.200. Vuoden kuluessa toimeenpannun jäsenhankintarynnäkön tuloksena, ja sekä myöskin oma-alotteisesti, liittyi uusia jäseniä 462, mikä onkin suurin jäsenmäärän lisäys yhden vuoden kuluessa koko liikkeen toiminta-aikana. Poismuuton takia erosi 6 ja

kuoleman kautta 10 jäsentä, joten lopullinen jäsenmäärän lisäys oli yhteensä 446. Vuoden päättyessä oli osuuskunnassamme jäseniä yhteensä 1.646. Näistä oli osuusmaksunsa täysin maksaneita 634, säännöllisesti suorittaneita 676, osittain 234, ja osuusmaksunsa kokonaan laininlyöneitä 102, joista osa lienee muuttanut pois paikkakunnaltakin, mikä selvinnee lähemmin tämän vuoden aikana toimeenpantavan jäsentilastotarkastuksen yhteydessä. Jäsenten ammattiryhmitys oli, vuoden kuluessa tapahtuneet muutokset huomioiden seuraava:

	Miehiä	Naisia	Yht.
1. Tilallisia	196	41	237
2. Pienviljelijöitä, torpp.	98	25	123
3. Maanvilj.työväkeä	113	36	219
4. Virkamiehiä	12	4	16
5. Pikku-tilik. harj. ja apul.	96	40	136
6. Teollisuustyöväkeä	563	177	740
7. Muuta työväkeä	58	32	90
8. Vapaiden amm. harj.	14	12	26
9. Muita	7	31	38
10. Ryhmäjäseniä	—	—	21
Yhteensä	1.227	398	1.646



III. LIKETOIMINTA.

1. Toimipaikat.

Yhä kiristyvistä rakennustarvikepulasta ja rakennussäännöstelystä johtuen ei mitään suurempia kiinteistöjen laajentamistai uusimissuunnitelmia voitu toteuttaa kertomusvuoden aikana. Tyrvään Kallialan myymälän uusimistyöt saatiin kuitenkin päätökseen huhtikuun loppuun mennessä, joten uusin ja ajanmukaisin myymälämme voitiin avata jo toukokuun 20 p:nä. Myymälän lyhyt toiminta-aika jo on osoittanut, että tämän toimipaikan avaaminen oli oikeaan osunut toimenpide, sillä liikevaihto on kehittänyt erittäin suotuisasti. Toukokuussa avattiin myöskin työmaaruokala, Tyrvään Voima Oy:n voimalaitostyömaalla Hartolan koskella sijaitsevassa ruokalaparakissa. Kertomusvuoden lopussa oli osuuskunnallamme toiminnassa 14 sekatavaramyymälää, 3 jakamoita, 3 ruokalaa, 1 kahvila, leipomo, maatalous- ja lihavarasto eli yhteensä 24 toimipaikkaa, jotka sijaitsivat 5 eri kunnan alueella.

2. Liikevaihto.

Liikevaihtomme kehittyi päättyneenäkin tilikautena odotettua ripeämmin suotuisaan suuntaan. Varsinkin vuoden alkupuolella, jolloin hintojen nousu oli osaltaan myöskin vaikuttamassa, myymälämme tekivät prosentteja. Maataloustuotteiden hankinnan vilkastuminen kohotti taas kohottavasti tukkumyyntiämme, jo-

ten siinäkin saavutimme lähes 100 % lisäyksen. Eri toimipaik-
koistamme kunnostautui prosenteissa laskien parhaiten pienoi-
nen Kiimajärvi ja vielä pienempi Heinoo oli toisena. Aikaisem-
pina vuosina hiljaisempaa vauhtia pitänyt Yttilä kiipesi yllättä-
västi kolmanneksi. Kokonaisliikevaihtomme olikin lähes kaksin-
kertainen edelliseen vuoteen verraten ollen se yhteensä
60.095.053:48 markkaa, joten juhluvuoden tavoitteemme 50 milj.
tuli reippaasti ylitetyksi. Niinpä lisäystä olikin kokonaista
26.641.764:— mk eli 79,64 %. Vuoden eri kuukausien osalle jakau-
tui liikevaihto seuraavasti:

		+ lisäystä	— vähennystä	
Tammikuu	2.674.104:70	+	1.331.358:97	99,15 %
Helmikuu	3.021.097:24	+	1.370.054:66	82,98 »
Maaliskuu	4.150.893:62	+	2.286.919:33	122,68 »
Huhtikuu	4.877.675:22	+	2.830.035:97	138,21 »
Toukokuu	4.556.229:43	+	2.217.367:63	94,81 »
Kesäkuu	5.405.702:02	+	2.341.984:97	74,44 »
Heinäkuu	4.350.486:96	+	1.984.842:01	83,90 »
Elokuu	4.758.074:16	+	2.128.248:33	80,93 »
Syyskuu	6.126.469:27	+	2.275.004:84	59,06 »
Lokakuu	7.000.407:70	+	2.996.592:30	74,83 »
Marraskuu	5.555.489:41	+	1.847.513:19	49,61 »
Joulukuu	7.618.423:75	+	3.031.811:91	66,10 »
Yhteensä 60.095.053:48		+	26.641.764:11	79,64 %

Toimialueemme eri kunnissa kertyi liikevaihtoa seuraavasti:

		v. 1946	v. 1945
Kiikka	10.682.484:85	17,78 %	18,98 %
Karkku	6.250.446:95	10,40 »	12,04 »
Kauvatsa	11.359.060:90	18,90 »	19,08 »
Tyrvää	14.027.777:05	23,34 »	22,28 »
Kiikoinen	3.636.316:15	6,05 »	6,70 »
Tukkumyynti	14.138.767:58	23,53 »	20,52 »
Yhteensä 60.095.053:48		100,00 %	100,00 %

Toimipaikoittain oli liikevaihtomme kehitys seuraava:

			+ lisäystä	— vähennystä	
M:lä N:o 1 Kiikka	7.557.377:—	+	3.079.623:60	68,78	%
» » 2 Kiimajärvi ..	1.267.571:35	+	627.372:30	98,00	»
» » 3 Kauvatsa ..	5.125.576:—	+	2.303.199:10	81,60	»
» » 4 Illo	1.857.536:50	+	624.891:90	50,70	»
» » 5 Karkku	4.262.561:10	+	1.574.762:10	58,59	»
» » 6 Tyrvää	5.087.174:10	+	1.584.177:25	45,22	»
» » 7 Sääkskoski ..	2.455.592:35	+	954.818:—	38,88	»
» » 8 Kiikoinen ..	3.034.397:65	+	1.347.289:10	79,86	»
» » 9 Yttilä	3.777.892:55	+	1.718.267:70	83,45	»
» » 10 Roismala ..	2.079.092:20	+	854.184:60	69,73	»
» » 11 Nuupala ..	1.262.565:25	+	507.584:60	67,23	»
» » 12 Heinoo	641.490:—	+	303.505:—	89,80	»
» » 13 Iso-Illo	1.058.733:50	+	480.302:50	83,04	»
» » 14 Kalliala	1.849.763:25	+	1.849.763:25	100,00	»
Ruokala 1 Karkku	1.346.395:85	+	346.068:65	34,60	»
Ruokala 2 Tyrvää	2.132.845:50	+	741.105:35	53,25	»
Työmaaruokala	557.603:25	+	557.603:25	100,00	»
Kiikoisten kahvila	601.918:50	+	48.131:25	8,69	»
Maatalousvarasto	11.541.244:67	+	6.615.864:91	134,32	»
Lihavarasto	1.021.380:66	+	322.451:90	46,14	»
Keskusv. tukkumyynti ..	1.576.342:25	+	200.807:80	14,60	»
Yhteensä 60.095.053:48		+	26.641.764:11	79,64	%

3. Leipomo.

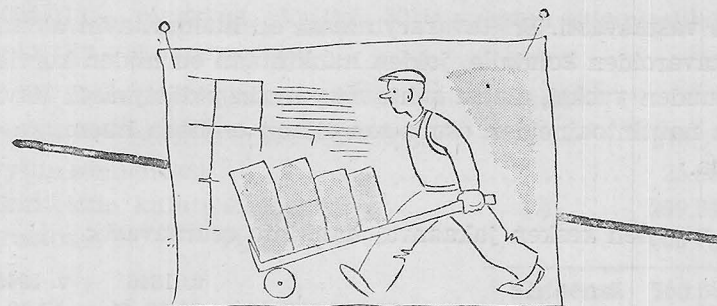
Leipomomme tuotanto kehittyi myöskin suotuisasti sekä kilo-
että markkamääriltään päättäneen tilikauden aikana, ruisleivän
valmistuksen muodostaessa yhä suurenevan osuuden kokonais-
tuotannosta. Tuotanto oli nettohinnoin 2.021.488:15 markkaa,
jossa on lisäystä edelliseen vuoteen 849.335:05 markkaa eli
72,53 %.

Eri leipälaatuojen osuus kokonaistuotannosta oli seuraava:

			v. 1946	v. 1945
Ruisleipää	87.201,8 kg.	eli	84,95 %	67,98 %
Vehnäleipää	10.423 kg.	»	10,15 »	11,18 »
Leivoksia	201.209 kpl.	»	4,90 »	20,84 »
Yhteensä	102.654,9 kg.	eli	100,00 %	100,00 %

Vuoden eri kuukausien osalle jakautui tuotanto seuraavasti:
(Edellisen vuoden elokuussa tapahtuneella viljatuotteiden hintojen nousulla on alkuvuoden numeroissa huomattava osuus)

			+ lisäystä	
			— vähennystä	
Tammikuu	129.631:30	+	69.550:80	115,76 %
Helmikuu	139.115:45	+	77.898:05	127,25 »
Maaliskuu	145.474:65	+	81.058:70	125,84 »
Huhtikuu	197.376:45	+	138.902:85	237,55 »
Toukokuu	187.515:70	+	106.208:40	130,63 »
Kesäkuu	175.186:40	+	92.472:40	111,80 »
Heinäkuu	218.316:80	+	138.999:—	175,25 »
Elokuu	172.994:10	+	12.507:45	7,79 »
Syyskuu	176.937:25	+	29.068:90	19,66 »
Lokakuu	188.399:65	+	58.969:70	45,06 »
Marraskuu	168.286:—	+	37.647:20	28,82 »
Joulukuu	122.254:40	+	6.531:60	5,64 »
Yhteensä	2.021.488:15	+	849.815:05	72,53 %



IV. TAVARAIN HANKINTA.

1. Markkinatilanne.

Vuoden alkupuolella oli tavaratilanteessa havaittavissa hieman helpoitumisen merkkejä. Varsinkin jalkineita, ja alkaisempaa huomattavasti parempaa valmistetta, alkoi ilmestyä markkinolle ja korvikepitoisimpia niistä alettiin vähitellen vapauttaa säännöstelystä. Armeijan varastoista saatiin myöskin huomattavia eria käytettyjä vaate- ja tarvikkeita sekä jalkineita siviiliväestön tarpeisiin jaettavaksi. Elintarviketilanteessa sen sijaan ei tapahtunut huomattavampia muutoksia. Maataloustuotehankintamme lisääntyi sekä kilo- että markkamääriltään edellisestä vuodesta. Varsinkin perunaa oli, hyvästä sadosta johtuen, runsaasti tarjolla. Myöhäissyksyllä alkanut paperisäkipula vaikutti tosin haitallisesti viljan hankintaan, joten numerot tässä artikkelissa jäivät odotettua heikommiksi. Syksyllä kiristyi myöskin tavaratilanne uudelleen, joten korvikevalmisteita on edelleenkin tarjolla.

2. Hankinta.

Kevätkauden tilapäisesti helpottunut hankintatilanne aiheutti muutoksia myöskin hankintanumeroissa. OTK:n, KK:n ja sisäsuosliikkeiden osuus kasvoi 3,29 %, yksityisten- sekä käteisostojen osuuden (ostojen lisääntymisestä huolimatta) vähen-

tyessä vastaavasti. Eri tavararyhmissä oli huomattavin alennus lyhyttavaroiden kohdalla, joiden hankintaan on niiden korviketoisuuden vuoksi, alettu suhtautua hyvin pidättyvästi. Ravinto- ja nautintoaineiden osuus sen sijaan osoittaa huomattavaa nousua.

Eri myyjien kesken jakaantui hankinta seuraavasti:

		v. 1946	v. 1945
OTK:lta	26.180.377:11	46,62 %	43,68 %
KK:lta	430.358:25	0,77 »	0,59 »
Sisarusliikkeiltä	354.602:72	0,63 »	0,46 »
Yksityisiltä	7.897.889:65	14,05 »	16,00 »
Käteisostot	21.315.649:60	37,93 »	39,27 »
Yhteensä	56.158.872:53	100,00 %	100,00 %

Tavararyhmittäin oli hankinta seuraava:

		v. 1946	v. 1945
Ravinto- ja nautinto-aineet ..	39.582.709:08	70,48 %	67,83 %
Taloustavarat	1.554.233:69	2,77 »	3,42 »
Lyhyttavarat	1.088.095:32	1,94 »	4,90 »
Rautateokset ja rakennusain. .	7.889.191:39	14,05 »	13,63 »
Tekst. ja teoll. tuott.	3.267.824:03	5,82 »	5,60 »
Jalkine- ja nahkavalmisteet ..	2.776.819:02	4,94 »	4,62 »
Yhteensä	56.158.872:53	100,00 %	100,00 %

3. Maataloustuote- ja tarvikekauppa.

Maataloustuotteiden hankinta kehittyi varsin suotuisasti kertomusvuoden aikana, vaikka myöhäissyksyllä alkanut paperisäkipula, kuten jo mainitsimme häytti varsinkin viljan hankintaa ja kuljetusta hyvin huomattavasti. Maataloustuotteita ostettiin suoraan tuottajilta 21.305.649:60 markan arvosta, josta lähes puolet myytiin omissa toimipaikoissa eli yhteensä

10.009.075:— markkaa. Valtion Viljavaraston asiamiesliikkeenä hankittiin viljaa yhteensä:

616.349 kg, mistä määrästä jauhatusmääräyksillä ja

ostoluvilla otettiin omaan käyttöön	275.543 kg.
Myytiin siemeneksi	25.859 »
Toimitettiin kulutuskeskuksiin	259.846 »
Varastossa 31/12 —46.	205.431 »
Yhteensä	766.681 kg.

Edellisen sekä kuluvan vuoden heikosta ruissadosta johtuen on, viljan hankinnan tehostamisesta huolimatta, jouduttu paikalliskulutukseen hankkimaan yhä runsaammin suurmyllyjen viljatuotteita, vaikka kaikki hankittu, tarkoitukseen sopiva leipävilja, paria pois määrättyä erää lukuunottamatta, onkin otettu omaan käyttöön.

Eri viljalaatujen osalle jakaantui hankinta seuraavasti:

	v. 1946	v. 1945
Ruista	187.852 kg.	156.636 kg
Vehnää	122.644 »	108.595 »
Ohraa	134.809 »	135.746 »
Hernettä	16.157 »	20.241 »
Kauraa	154.887 »	148.792 »
Yhteensä	616.349 kg.	570.010 kg.

Viljelyssopimuksilla hankittiin edellisen lisäksi Oy. Perunalle mallasohraa yhteensä 102.590 kg.

Maatalouskoneiden saanti ei ole sanottavammin lisääntynyt edellisestä vuodesta, joten numerollinen nousu aiheutuu suurimmaksi osaksi hintojen kohoamisesta. Väkilannoitteita sen sijaan oli jo runsaammin saatavissa kuin edellisenä toimikautena. Keväällä vallinnut siementavarain puute aiheutti niiden myynnissä yli 40 % vähennyksen.

Te unohdatte pienet huolet ja harmit

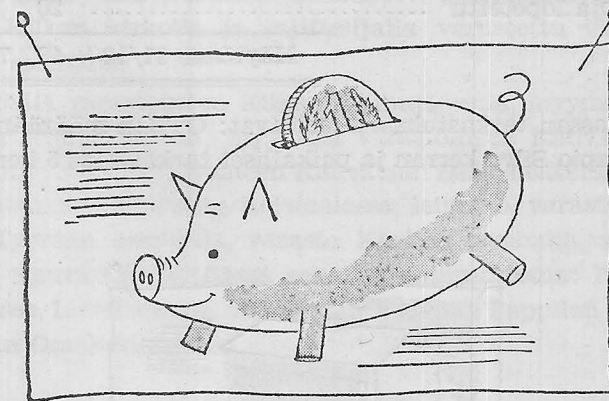


ryhtyessänne tuomaan säännöllisesti osan tuloistanne säästökassaan. Raha kasvaa siellä nopeasti ilmaista korkoa, ja huomattamattanne Teistä tulee sievoisen talletustilin omistaja. Elämä on silloin aivan toisilla raiteilla — varmempaa, viihtyisempää, suunnitelmallisempaa. Sillä säästökassasta on rahaa aina nostettavissa tosi tarpeeseen.

KESKI-SATAKUNNAN OSUUSLIIKE R.L.

Eri maataloustarvikkeita välitettiin seuraavasti:

	v. 1946	v. 1945
Maatalouskoneita ja niiden osia	852.769:25	458.867:70
Väkilannoitteita	1.704.969:78	109.855:45
Väkirehuja	552.229:54	334.750:45
Siementavaroita	133.292:90	234.052:25
Yhteensä	3.243.261:47	1.137.526:95



V. SÄÄSTÖKASSALIIKE.

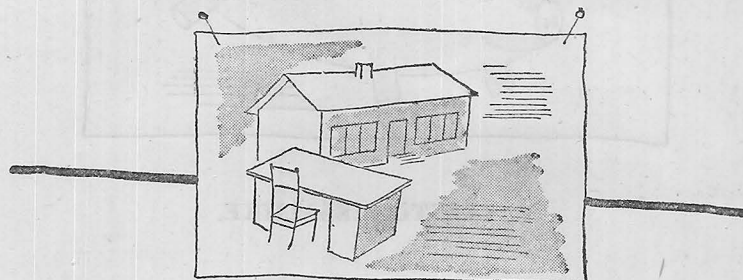
1. Talletuskannan kehitys.

Säästökassamme talletuskanta ei kertomusvuonna kasvanut enää yhtä reippaasti kuin edellisenä tilikautena. Vuoden alkupuolella oli vähäistä laskuakin, mikä nähtävästi aiheutui valtion määräämästä talletusten ilmeittamisvelvollisuudesta ja inflation pelosta. Vasta vuoden loppupuolella kehitys sai suotuisamman käänteen ja vuosi päättyi nousun merkeissä. Talletuskannan muodostus käy lähemmin selville seuraavasta:

Talletukset 1/1 —46	3.900.792:17
Talletettu 458 erässä	1.987.909:—
Nostettu 248 erässä	1.724.405:—
lisäys	263.503:—
Korkoja liitetty pääomaan	154.957:01 418.460:01
Talletuskanta	4.319.252:48

Vastakirjoja käytössä 1/1 —46	672 kpl.
Vastakirjoja avattu	60
Vastakirjoja lopetettu	20 40 »
Käytössä 31/12 —46	712 kpl.

Säästökassan tarkastuksia suorittivat: OTK:n määräämä tarkastaja Tapio Silvo kerran ja paikalliset tarkastajat 5 kertaa.



VI. KIINTEISTÖT JA KALUSTOT.

1. Kiinteistöt.

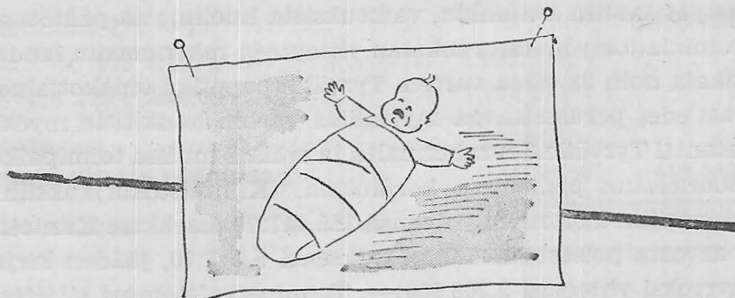
Rakennusainetilanteen jatkuessa edelleenkin varsin kireänä ei mitään suurempia liikkeen laajennus- tai uusimistöitä voitu aloittaa päättyneen tilivuoden aikana. Kallialan myymälän uu-

simistytöt saatiin kuitenkin, vaikeuksista huolimatta päätökseen, ja voimalaitostyömaan ruokalan yhteyteen rakennettiin laudoista sikala noin 20 sikaa varten. Tyrvään pappilan omakotialueelle vastedes perustettavaa myymälää varten hankittiin myöskin liiketontti Tyrvään Seurakunnalta ja eräissä muissa toimipaikoissa suoritettiin pienempiä korjauksia. Kiinteistökorjauksiin ja hankintoihin käytettiin yhteensä 355.447:70 markkaa. Kiinteistöjen arvosta poistettiin tilinpäätöksessä 5.447:70, jääden kirjantavaksi yhteensä 2.208.500:—. Toimipaikoistamme sijaitsee 9 omassa- ja 10 vuokrakiinteistössä. Osuuskunnan omistuksessa oli vuoden päättyessä seuraavat kiinteistöt: Keskuskiinteistö ja varastot Kiikan kirkolla ja lajittelijalla varustettu viljavarasto Kiikan asemalla.

Myymälä varastoineen Kiikan Kiimajärvellä, myymälä varastoineen Kiikan Illossa, myymälä varastoineen Kauvatsan asemalla, myymälä varastoineen Kauvatsan Sääkskoskella, myymälä varastoineen Tyrvään Roismalassa, leipomo, varasto ja myymälä Tyrvään asemalla, varasto Karkun asemalla, varasto ja kellari Kauvatsan Yttilässä sekä rakentamattomat liiketontit: Stormissa, Lievikoskella, Kilpijoella, Tyrvään Pappilan kylässä ja Tyrvään Omakotialueella.

2. Kalustot.

Kertomusvuoden aikana päätetyistä kalustohankinnoista olivat huomattavimmat: Uuden suurempityötehoisen kuorma-auton osto, (Uusi kuormavaunumme on ranskalainen 4 ton. Citroen bensinikäyttöllä ja tyydyttäneekin se pitemmän aikaa liikkeemme raskaamman kuormavaunun tarpeen), Kallialan myymälän ja Tyrvään voimalaitostyömaaruokalan kaluston hankinta, joihin käytettiin yhteensä 1.045.793:65 mk. Kalustosta poistettiin tilinpäätöksessä 41.773:90. Edellä mainittujen poistojen jälkeen jäi kalustojen yhteisarvoksi 2.062.701:— markkaa.



VII. VAKUUTUKSET JA HUOLTOTOIMINTA.

1. Jäsenten hautausvakuutus.

Kaikki hautausvakuutusehdot täyttäneet osuuskuntamme jäsenet on liikkeemme hautausvakuuttanut Henkivakuutusyhtiö Kansassa 1.000:— markasta. Vakuutusehdot täyttäneitä oli vuoden päättyessä yhteensä 609 henkilöä. Edellä mainitun suuruisen vakuutussumma suoritettiin seuraavien, kertomusvuoden aikana poismenneiden jäsenten omaisille:

Sigfrid Koskinen, Kauvatsa	Frans Länsilä, Tyrvää
Toivo Jokinen, Kiikka	Kalle Niinikorpi, Kiikka
Aili Ojala, Tyrvää	Juho Laine, Kiikka

2. Kumminlahjat.

Aikaisempien vuosien kaunista tapaa noudattaen on jäsenperheidemme uusille tulokkaille lahjoitettu 100:— markan säästökassatalletus nuoren kansalaisen vastaisten säästöjen pohjaksi. Saamisen ehtona kuitenkin on, että jäsen on samalla hautausvakuutettu. Kumminlahjoja jaettiin 30 lapselle eli yhteensä 3.000:— markkaa.

3. Henkilökunnan huolto.

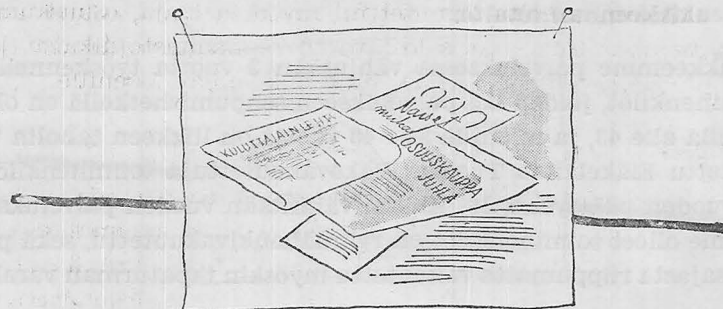
Liikkeemme palveluksessa vähintään 3 vuotta työskennelleet toimihenkilöt, joiden ikä palvelukseen saapumishetkellä on ollut naisilla alle 43, ja miehillä alle 48 vuotta on liikkeen taholta vakuutettu Eläkelaitos Tuessa. Eläkevakuutettuja toimihenkilöitä oli vuoden päättyessä 19. Kaikki vähintään vuoden palvelusessamme olleet toimihenkilöt on ryhmähenkivakuutettu, sekä palvelusajasta riippumatta vakuutettu myöskin tapaturman varalta.

4 Palovakuutukset.

Osuuskunnan hallussa oleva omaisuus, kuten kiinteistöt, kalustot ja tavaravarastot ovat vakuutetut täydestä arvostaan Palo-Kansassa. Vuoden aikana tapahtui hintatasossa edelleenkin huomattava nousu. Omaisuuden palovakuutusarvot tarkistettiinkin vuoden lopulla muuttunutta hintatasoa vastaaviksi.

5. Liikennevakuutukset.

Osuuskunnan omistamat kuorma-autot ovat myöskin vakuutetut liikennevahinkojen varalta Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansassa. Yhtään liikennevahinkoa ei sattunut kertomusvuoden aikana.



VIII. VALISTUSTYÖ JA KASVATUSTOIMINTA.

1. Osuustoiminnalliset julkaisut.

Osuuskaupallinen kotilukemisto; Kuluttajain Lehti on edelleenkin liikkeen varoilla tilattu kaikille liikkeemme jäsenille. Osuusliike lehti hallintoneuvostolle ja johtokunnalle sekä Työteveri kaikille toimihenkilöille.

2. Valistusjuhlat.

Tavanmukaisia osuuskaupallisia valistusjuhlia toimeenpantiin huhti-toukokuun vaihteessa kaikkiaan 7 liikkeemme eri toimipaikkojen alueella, ja onnistuivat ne, olosuhteisiin katsoen, aivan erinomaisesti. Kuulijoita oli yhteensä noin 2450 henkeä. Ajankoh- taisten osuuskauppakysymysten pääselittäjänä oli juhlissamme KK:n matkapuhuja Arvi Jovero, joka taidolla huolehti eräistä huvinumeroistakin.

Osuuskuntamme ehdittyä kertomusvuonna 40 v. ikään, toimeenpantiin tämän merkkitapauksen kunniaksi erikoinen 40-v. juhla, joka pidettiin elokuun 18 p:nä Kiikan urheilukentällä. Arvokasohjelmaisessa juhlassa oli läsnä m.m. vielä elossa olevat liikkeen perustajajäsenet ja muitakin kutsuvieraita sekä tuhat- lukuinen määrä yleisöä. Juhlapuheen piti ministeri Yrjö Kalli-

nen. Liikkeen taholta toimitettiin myöskin laaja, osuuskunnan varhaisempaa toimintaa selostava 40-vuotismuistojulkaisu, joka myymälöiden välityksellä jaettiin osuuskunnan jäsenille.

3. Mainos.

Tarvikkeiden esittelyn helpottamista silmälläpitäen on edelleenkin tilattu KK:n mainoskeskukseita malliasetelmat kaikkiin näyteikkunoilla varustettuihin myymälöihimme. Eräitä esittely- ilmoituksia on julkaistu myöskin päivä- ja aikakauslehdissä sekä Kuluttajain Lehden omalla sivulla, joita on kertomusvuoden ai- kana toimitettu 4 kappaletta.

4. Naiset Mukaan toiminta.

N.M.-toiminta on muiden toimipaikkojen alueella ollut edelleenkin sellaista hiljaiseloa, paitsi Karkussa ja Kiikoisissa, joi- den toimikunnat ovat kokoontuneet, etupäässä perhepiirissä, noin pari kertaa kuukaudessa talven aikana. Karkun toimikunta järjesti vuoden kuluessa myöskin kaksi ohjelmallista illanviettoa hyvällä menestyksellä.

Eri N.M.-toimikuntiin ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

Kiikka: Saara Korpela, Irma Oksa, Elma Tähtinen, Hilja Lai- tinen, Elli Kaski ja Toivo Kosonen.

Tyrvää: Martta Joensuu, Saima Koivumäki, Rakel Salonen, Ei- sa Kivelä ja Esteri Salonen.

Karkku: Siiri Ojansivu, Ida Lilja, Bertta Antila, Martta Par- viainen, Lyyli Leino ja Uno Parviainen.

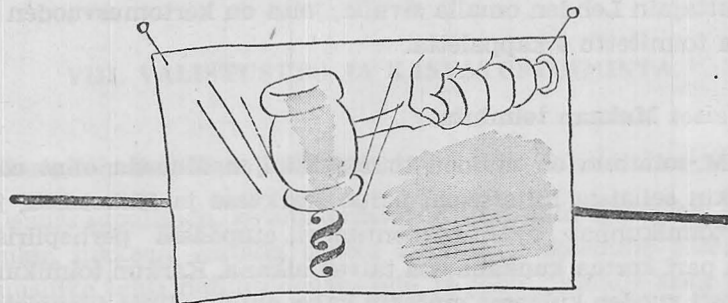
Kauvatsa: Alli Tasku, Eva Lehtinen, Selma Heinonen, Tyyne Heino ja Armas Lehtinen.

Kiikoinen: Maire Koivuranta, Anna Lehtinen, Jenny Yli-Nö- kari, Kerttu Visanen ja Heikki Koivuranta.

5. Henkilökunnan kasvatus.

Kertomusvuoden aikana opiskeli KK:n kirjeellisillä kursseilla yhteensä 22 toimihenkilöämme. Näistä suoritettiin kurssia I 16, kurs-

sia III 1, kurssia IV 4, ja kurssia VI 1 toimihenkilö. Konttori-harjoittelijana Helena Vuori osallistui myös KK:n Osuus-kauppakoulussa syyskaudella järjestetyille kirjanpitokurssille. Liikkeen taholta oli kaksi neuvottelutilaisuutta vastuunalaisille toimihenkilöille, sitäpaitsi useat toimihenkilömme osallistuivat Hämeen-Satakunnan Osuuskauppaliiton Porissa järjestämille opastuskursseille.



IX. HALLINTO JA HOITO.

1. Jäsenten edustajisto.

Sota-ajan poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi sääntömääräistä kauemmin työskennellyt edustajisto vapautui vihdoinkin toimestaan ja uusi, edellisen vuoden marraskuussa valtuutensa saanut jäsenparlamentti alkoi ohjata osuuskuntamme toimintaa kertomusvuoden alusta lukien.

Uuden edustajistomme kokoonpano on seuraava:

Väinö Ojala, Tyrvää	Martta Joensuu, Tyrvää
Eino Kaski, Tyrvää	Heikki Tasku, Kauvatsa
Väinö Jalonen, Tyrvää	Reino Kotiranta, Kauvatsa
Pekka Pohja, Tyrvää	Vilho Kröpi, Kauvatsa
Tatu Pohja, Tyrvää	Pauli Mäkelä, Kauvatsa

Paavo Kröpi, Kauvatsa
Kalle Kärki, Kauvatsa
Aino Kaski, Tyrvää
Eino Jyränoja, Kiikka
Oskari Salminen, Kiikka
Niilo Ruusunen, Kiikka
Kalle Heikkilä, Kiikka
Kalle Korpela, Kiikka
Jaakko Pajunen, Kiikka
Sulo Viitanen, Kiikka
Laura Kuusinen, Kauvatsa

Lauri Virtanen, Kauvatsa
Lauri Virtanen (Rutuna,) Kauvatsa
Niilo Heinonen, Kauvatsa
Väinö Kallio, Kauvatsa
Lauri Heino, Kauvatsa
Kalle Jokinen, Karkku
Siiri Ojansivu, Karkku
Hannes Vihlman, Karkku
Lauri Nokari, Kiikoinen

Jäsenten edustajisto on tilikauden aikana kokoontunut kahteen sääntömääräiseen ja yhteen ylimääräiseen kokoukseen, joissa käsiteltiin yhteensä 36 asiaa.

2. Hallintoneuvosto.

Hallintoneuvostoon ovat kertomusvuoden aikana kuuluneet seuraavat edustajiston valitsevat osuuskuntamme jäsenet:

Vilho Kröpi, Kauvatsa	Väinö Jalonen, Tyrvää
Eino Jyränoja, Kiikka	Niilo Pajunen, Tyrvää
Väinö Ojala, Tyrvää	Lauri Nokari, Kiikoinen
Kalle Jokinen, Karkku	Lauri Honkala, Kiikoinen
Reino Kotiranta, Kauvatsa	

Puheenjohtajana on edelleenkin toiminut monivuotinen puheenjohtaja Vilho Kröpi ja varapuheenjohtajana Väinö Ojala, sekä sihteerinä Hannes Laitinen. Kertomusvuoden aikana pidettiin 5 kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 50 asiaa.

3. Johtokunta.

Johtokuntaan ovat kuuluneet: Kalle Lehtinen, Oskari Välimaa ja liikkeen johtaja Tuure Tähtinen, viimeksimainittu puheenjohtajana. Sihteerinä on toiminut Hannes Laitinen.

Johtokunta on pitänyt 10 kokousta, joissa on käsitelty yhteensä 96 asiaa. Hallintoneuvoston puheenjohtaja Vilho Kröpi on osallistunut myöskin johtokunnan kokouksiin.

4. Myymäläneuvostot.

Myymäläneuvostojen toiminta on edelleenkin vilkastumaan päin. Ainoastaan Kiikan myymäläneuvoston työskentelyssä on päinvastaista kehitystä havaittavissa ja myymälöiden N:o 3, 4, 11 ja 13 neuvostot eivät ole myöskään kiinnittäneet riittävää huomiota myymälänsä toimintaan. Myymäläneuvostoistamme on 4 pitänyt kaikki säännölliset kuukausikokouksensa, mutta vain 2 laatinut toimintaselostuksen työskentelystään kertomusvuoden aikana. Kokousten luku oli yhteensä 74. Eri myymäläneuvostoihin ovat kuuluneet seuraavat osuuskuntamme jäsenet; ensin mainitun toimiessa aina puheenjohtajana.

Myymälä N:o 1: Eino Jyränoja, Niilo Ruusunen, Sulo Viitanen, Hugo Korpela ja Kalle Korpela.

Myymälä N:o 2: Oskari Salminen, Otto Lammi ja Jaakko Pajunen.

Myymälä N:o 3: Reino Kotiranta, Hugo Palomäki, Vilho Sepälä, Väinö Kallio ja Heikki Tasku.

Myymälä N:o 4: Eero Heinänen, Kalle Välimäki, Heikki Aalto ja Kalle Heikkilä.

Myymälä N:o 5 ja Ruokala: Kalle Jokinen, Uuno Laine, Siiri Ojansivu, Fanny Virtanen ja Arvid Leino.

Myymälä N:o 6 ja Ruokala Kino: Väinö Ojala, Yrjö Lastunen, Eino Kaski, Esteri Salonen ja Hannes Mäkelä.

Myymälä N:o 7: Frans Salmela, V. Mäki, Paavo Kröpi ja Kalle Kärki.

Myymälä N:o 8 ja Kahvila: Lauri Nokari, Kerttu Visanen, Anni Lehtonen ja Lauri Hohkala.

Myymälä N:o 9: Vilho Kröpi, Otto Tasku, Aarne Koskinen, Lauri Heino ja Kalle Mäkelä.

Myymälä N:o 10: Väinö Jalonen, Felix Nurminen, Artturi Tamminen ja Aili Laitinen.

Myymälä N:o 11: Tatu Pohja, Saima Koivumäki ja Atte Tainio.

Myymälä N:o 13: Timo Aaltonen, Unto Kelkka ja Toivo Nieminen.

5. Myymäläin tarkastustoiminta.

Tarkastusinventointeja suoritettiin eri myymälöissä yhteensä 11. Muita perinpohjaisempia tarkastuksia, joissa täytettiin varsinainen tarkastuspöytäkirja oli 26. Säännöstelyasiainhoidon tarkastuksia y.m. käyntejä 57.

6. Aluekokoukset.

Aluekokouksia pidettiin sekä syksyllä, että keväällä eri myymälöiden alueella, ja käsiteltiin niissä sekä edustajiston kokouksessa esille tulevia, että paikallisia, myymälöiden toimintaa koskevia asioita. Kokouksiin osanotto on edelleenkin ollut varsin laimeaa.

7. Liiketoiminnan tarkkailu.

Hallintoneuvoston valitsevat kassan ja säästökassan tarkkailijat Oskari Välimaa, Eino Jyränoja ja Niilo Ruusunen ovat suorittaneet yhteensä 8 tarkastusta.

8. Tilientarkastus.

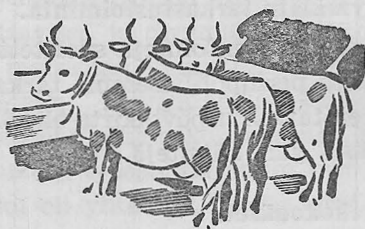
Tilikauden varsinaisen tilien tarkastuksen suorittivat helmikuun 19—20 päivinä KK:n määräämät T. J. Puumalainen ja Onni Oras sekä edustajiston määrääminä tarkastajina Hugo Tuominen ja Tuomo Lakkala.

9. Edustukset.

Liikkeemme edustajina keskusjärjestöjen kokouksissa ovat olleet seuraavat edustajiston valtuuttamat henkilöt: KK:n, Henkivakuutusyhtiö Kansan ja Hämeen-Satakunnan Osuuskauppa-

MAANVILJELIJÄT!

Nyt voitte
vapaasti myydä
teuraseläimet



edulliseen hintaan.

Jos vielä rehuvarastot ovat siksi vähäiset, että tuotanto siitä kärsii, on syytä vähentää talvikuukausina ruokittavien määrää **j u u r i n y t**. Hinnat voivat myöhemmin laskea.

Osuusliikkeemme ostaa

*sianlihaa, raavasta, lammasta,
lampaannahkoja ja muita vuotia
päivän hintaan.*

KESKI-SATAKUNNAN OSUUSLIIKE R.L.

liiton kokouksissa: Kalle Jokinen ja Väinö Ojala. OTK:n, Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan ja Eläkelaitos Tuen kokouksissa Väinö Ojala ja Kalle Jokinen. Ensinmainittu aina äänivaltaisena edustajana ja toinen varalla. Edellämainittujen ohella oli kaikissa kokouksissa lisäedustajana liikkeenhoitaja Tuure Tähtinen.

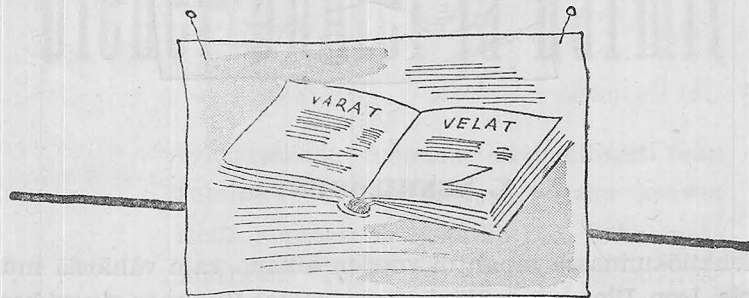


X. HENKILÖKUNTA.

Henkilökunnassa tapahtui vuoden aikana vain vähäisiä muutoksia. Ison-Illon myymälänhoitaja Raikas Vilhunen siirtyi kesäkuun lopussa Keski-Karjalan Osuusliikkeen palvelukseen ja hänen tilalleen valittiin Teuvo Aronen Ol. Voimasta. Tyrvään myymälänhoitaja Elsa Kivelän siirryttyä hoitamaan toukokuussa avattua Kallialan myymäläämme, valittiin Tyrvään myymälänhoitajaksi Sulo Laine Evijärven Osuuskaupasta. Ruokala Kinon emännäksi, pois muuttaneen emäntä Anni Remeksen tilalle valittiin neiti Lempi Uutela Forssasta ja kesäkuussa avatun työmaaruokalan emännäksi neiti Erika Kaistinen Porista. Leipomomme työnjohtaja, leipurimestari Erkki Södersund siirtyi kesäkuussa Ol. Kerholan palvelukseen. Hänen seuraajakseen valittiin leipurimestari Otto Ravantti Osuusliike Uurtajasta.

Eri toimialoille jakautui henkilökunta seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yht.
Konttorissa	2	4	6
Myymälöissä	12	21	33
Ruokaloissa	—	21	21
Kahvilassa	1	2	3
Keskusvarastolla	4	1	5
Maatalousvarastolla	2	—	2
Lihavarastolla	1	—	1
Leipomossa	2	2	4
Kuljetuksissa	5	—	5
Yhteensä	39	51	80



XI. LIKETULOKSET JA TALOUDELLINEN ASEMA.

Palkka- ja hintatason kehittyessä liiketoiminnalle yhä epäedullisempaan suuntaan ja valtion määräämän yleisen hintain alennuksen jäädessä kokonaan liikkeiden vahingoksi, ei näissä olosuhteissa liikkeemme taloudellinen tulos voinut muodostua enää yhtä hyväksi kuin edellisinä vuosina. Liikevaihtomme tosin kehittyi erittäin edullisesti, mutta kun palkat ja eräät muutkin menot kaksinkertaistuivat edelliseen tilikauteen verraten, vain verojen pysyessä entisen suuruisina, jäi nettotulos, kuten

jo mainitsimme, aikaisempia heikommaksi. Veroista ovat ainoastaan kunnallis- ja kirkollisverot hieman kohonneet. Ker-
tomusvuonna maksettiin eri laatuksia veroja seuraavasti:

Valtiolle:	
Tuloveroa	241.470:80
Ylimääräistä tuloveroa	12.910:—
Omaisuusveroa	14.032:—
Ylimääräistä varallisuusveroa	46.230:—
Kunnallisveroa	56.822:50
Kirkollisveroa	8.257:25
Yhteensä	379.722:55

Ylijäämä joka ennen valtion määräämää yleistä hintain alennusta oli 554.941:18 mk, supistui mainitun alennuksen johdosta 268.513:28 markkaan. Tuottojen ja kulujen kehitys prosenteissa käy lähemmin selville seuraavasta: (Ohessa vertailun vuoksi myöskin edellisen vuoden vastaavat prosentit)

Tuotot:	v. 1946	v. 1945
Myynnistä	9,34 %	10,88 %
Tuotannosta	1,27 »	1,42 »
Kassa-alennukset	0,29 »	0,20 »
Vuosialennukset	0,09 »	0,18 »
Yhteensä	11,55 %	13,34 %

Kulut:	v. 1946	v. 1945
Palkat	6,74 %	5,96 %
Muu varsinaiset kulut	2,61 »	3,79 »
Korot	0,91 »	0,63 »
Verot	0,63 »	1,07 »
Kiinteistökustannukset	0,13 »	0,12 »
Poistot	0,08 »	0,43 »
Ylijäämä	0,45 »	1,34 »
Yhteensä	11,55 %	13,34 %

XII. OMAISUUSTASE

Vastaavat:

I. Varsinainen omaisuus

A Rahoitusomaisuus

1 Rahat ja pankkisaamiset	1.456.037:21	
2 Tilisaamiset	181.290:23	

B Vaihto-omaisuus

1 Valmiit tavarat	12.938.943:—	
— Ministeriön määräämä 5 % hintain alennus	286.427:90	12.652.515:10

2 Raaka-aineet	89.811:—	
----------------------	----------	--

C Käyttöomaisuus

Aineellinen

1 Maa-alueet	735.000:—	
--------------------	-----------	--

2 Rakennukset

Tilinavauksessa	1.123.500:—	
tilikauden lisäys	355.447:70	
	1.487.947:70	
— poisto	5.447:70	1.473.500:—

3 Kalustot

Tilinavauksessa	908.701:—	
tilikauden lisäys	1.195.773:90	
	2.104.474:90	
— poisto	41.773:90	2.062.701:—

4 Muu käyttöomaisuus	389.396:—	
----------------------------	-----------	--

mk 19.273.046:54

XIII. TULOSTASE

Kulut:

I. Varsinaiset kulut

1 Palkat	4.011.214:95	
2 Vuokrat	308.550:—	
3 Korkokulut	549.483:74	
4 Verot	379.722:55	
5 Poistot	47.221:60	
6 Muut varsinaiset kulut	1.336.244:55	

II. Tilikauden ylijäämä	554.941:18	
— Hintain alennus 5 %	286.427:90	268.513:28

Yhteensä 6.900.950:67

31. 12. 1946:

Vastattavat:

I. Vieras pääoma

A Lyhytaikainen

1 Tilivelat	8.897.407:02
2 Pankkivelat	1.987.575:—
3 Säästökassatalletukset	4.319.252:18

B Pitkäaikainen

1 Kiinnelaina	1.865.000:—
---------------------	-------------

II. Oma pääoma

1 Osuuspääoma	309.236:50
2 Vararahasto	1.344.264:81
3 Muut rahastot	281.797:75
4 Ylijäämä	554.941:18
— Hintain alennus 5 %	286.427:90
	268.513:28

mk 19.273.046:54

1. 1.—31. 12. 1946.

Tuotot:

I. Varsinaiset tuotot

1 Tuotot liikkeen harjoittamisesta	6.382.889:52
2 Korkotuotot	3.979:95
3 Muut varsinaiset tuotot	497.648:70

II. Ylimääräiset tuotot

1 Korkotuotot	16.432:50
---------------------	-----------

Yhteensä 6.900.950:67

XIV. YLIJÄÄMÄN KÄYTTÄMINEN.

Puhdas ylijäämä	268.513:28
Josta sääntöjen 11 §:n mukaan on siirrettävä vararahastoon 50 %	134.513:28
Käyttörahaan 10 %	27.000:—
	161.513:28
Jää edustajiston määrättäväksi	107.000:—

jonka johtokunta ehdottaa käytettäväksi seuraavasti:

Hallintoneuvoston käyttörahaan	2.000:—
Ylijäämän palautusrahaan	105.000:—
Yhteensä	107.000:—

Ylijäämää ehdotetaan jaettavaksi 1 % palautettujen ostomerkkien määrälle ja korkoa osuuspääomalle 5 %.

Jos johtokunnan ehdotus ylijäämän käytöstä tulee hyväksytyksi, muodostuvat liikkeemme rahastot seuraaviksi:

Vararahasto	1.478.778:09
Käyttöraha	195.122:83
Hallintoneuvoston käyttöraha	5.277:05
Johtokunnan käyttöraha	6.495:45
Osuuskorkorahasto	24.715:85
Ylijäämän palautusraha	150.921:—
Muut rahastot	33.265:57
Osuuspääoma	309.236:50
Yhteensä	2.203.812:34

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

KESKI-SATAKUNNAN OSUUSLIIKKEEN r.l. edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1946 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tosittien mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat hyväksyttävät.
3. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimittamisessa tarkastuksissa ollut tilikirjojen mukainen.
4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Kiinteistön omistus y.m. aslapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luetteina, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan liike y.m. toiminta on tilikauden aikana ollut hyvin tyydyttävää. Sen hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu tunnollisesti ja tuloksellisesti.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,
että tilinpäätös vahvistettaisiin ja
että tili- ja vastuuvuvelloisille myönnettäisiin vastuuvapaus
vuodelta 1946.

Johtokunnan ylijäämankäyttöehdotus on sääntöjen mukainen;
puollamme sen hyväksymistä.

Kiikassa helmikuun 22. päivänä 1947.

T. J. Puumalainen.
KK:n määräämä tilintarkastaja.

Onni Oras.
KK:n määräämä tilintarkastaja.

Hugo Tuominen.
Edustajiston valitsema tilin-
tarkastaja.

Tuomo Lakkala.
Edustajiston valitsema tilin-
tarkastaja.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tutustuttuaan tilinpäätösperusteisiin ja tilintarkastajain an-
tamaan lausuntoon sekä tarkastettuaan johtokunnan vuosikerto-
muksen, jättää hallintoneuvosto ne sääntöjen 21 §:n 10 ja 11
kohtien mukaisesti jäsenten edustajiston varsinaisen kevätko-
kouksen käsiteltäväksi, ehdottaen, että tilinpäätös vahvistetta-
isiin, johtokunnalle myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus kulu-
neelta tilikaudelta sekä johtokunnan ehdotus vuosiylijäämän
käyttämisestä hyväksyttäisiin esitetyssä muodossa.

Kiikassa maaliskuun 30 päivänä 1947.

Hallintoneuvoston puolesta:

Vilho Kröpi.
puheenjohtaja.

Hannes Laitinen.
sihteeri.

JÄSENILLE.

Edellä olevilta sivuilta selvinnee, että liikkeemme on 40:n
toimintavuotensa työskennellyt liiketoiminnalle varsin epäedul-
lisissa olosuhteissa. Kustannukset ovat jatkuvasti kohonneet ja
valtiovalta on myöskin osan elintason vakauttamiskustannuk-
sistaan, yleisen hintojen alentamisen muodossa, siirtänyt epäoi-
keudenmukaisesti liiketoiminnan kannettavaksi. Kaikista vai-
keuksista huolimatta on paljon myönteistäkin saatu aikaan. Li-
ikevaihto ja jäsenmäärä ovat kasvaneet odotettua reippaammin
ja taloudellinen asemamme on edelleen vakiintunut. Tämä
kaikki on vaatinut sitkeää ja tunnollista työskentelyä henkilö-
kuntamme taholta. Tiivistä yhteistyötä ja hyvää harrastusta jä-
senkunnalta ja hallintoelimiltä. Esitämme parhaat kiitok-
semme jäsenkunnalle ja hallintocelinten jäsenille luottamuksel-
lisesta yhteistyöstä sekä toimihenkilöille uutterasta ja uhrautu-
vasta työskentelystä liikkeemme hyväksi ja toivotamme samalla
ne useihin satoihin nousevat, päättyneen juhluvuotemme aikana
osuuskuntaamme liittyneet uudet jäsenet, sydämellisesti terve-
tulleiksi yhteistyöhön osuuskuntamme piiriin.

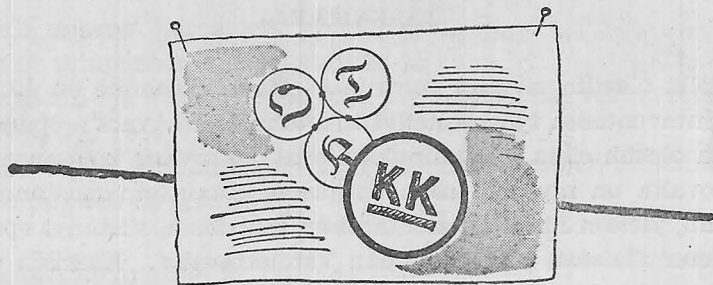
Kiikassa maaliskuun 10 päivänä 1947.

Johtokunta.

Tuure Tähtinen.

Oskari Välimaa.

Kalle Lehtinen.



EDISTYSMIELISET OSUUSLIIKKEET.

Vaikkakin sodanjälkeiset vaikeudet varsinkin tavaran puutteen ja raskaiden verojen muodossa painoivat myös osuusliikkeiden toimintaa, oli vuoden 1946 aikana kuitenkin nähtävissä jo jonkinlaisia toipumisen oireita. Osuusliikkeiden yhteinen liikevaihto oli vuoden päättyessä 12.560 milj. mk, jossa lisäystä oli kokonaista 5.470 milj. mk eli 77,1 %. Nousu ei ollut yksinomaan hintojen kohoamisesta, vaan myöskin jossakin määrin myydyn tavaran lisääntymisestä johtuvaa. Osuusliikkeiden myymäläiluku oli vuoden päättyessä 2.681, jossa lisäystä oli 125. Ravitsemisliikkeitä oli samaan aikaan 356, jossa lisäystä oli 22. Osuusliikkeiden jäsenmäärä kasvoi varsinkin vuoden lopulla toimeenpannun jäsenrynnäköön johdosta voimakkaasti, nimittäin 55.374 hengellä, ollen vuoden lopussa 425.073.

KULUTUSOSUUSKUNTIEN KESKUSLIITTO (KK) r.y.

Rinnan osuusliikkeiden kanssa on KK:nkin toiminta jossakin määrin päässyt elpymään. Valistusosaston toimeenpanema jäsentenhankintarynnäkö toi erittäin hyvän tuloksen. Samoin opinto-osaston toimintaa voitiin edelleen kehittää. Vähitellen muuttuvat olosuhteet antoivat myös tilintarkastus- ja liikeneu-

vontatoiminnalle runsaasti tehtäviä. Ankarasta rakennusaineiden puutteesta johtuen, joka löi leimansa osuusliikkeiden ja HAKA-järjestöjen rakennustoimintaan, rakennusosasto ja asunto-osasto työskentelivät varsin vaikeissa olosuhteissa. Paperipuutteen ehkäisevän vaikutuksen huomioonottaen ovat KKn tuotantolaitokset olleet vilkkaassa toiminnassa. KKn liikelaitosten liikevaihto nousi kertomusvuotena 199,4 milj. markkaan, jossa lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 56,3 milj. markkaa eli 39,4 %. Kuluttajain Lehden tilaajamäärä oli vuoden päättyessä 221.034 vuosikertaa, jossa lisäystä oli 22.534 vuosikertaa. Osuusliike-lehden tilaajamäärä oli vuoden lopussa 5.892 vuosikertaa ja Työtoverin 10.411 vuosikertaa. Paperin puute on lyönyt leimansa myös KKn julkaisujen toimintaan.

OSUUSTUKKUKAUPPA i.l.

Vuoden 1946 aikana hinnat nousivat edelleen jossakin määrin ja myös tavaraa oli entistä enemmän saatavissa monilla aloilla. Näiden kahden tekijän tuloksena OTKn myynti kasvoi vielä paljon huomattavammin kuin edellisinä vuosina, nimittäin 3.429 miljoonalla markalla eli 94,2 %:lla edellisestä vuodesta, päättyen jättiläismäiseen 7.067 miljoonan markan myyntiin. Vuoden alussa OTKssa astui voimaan uusi organisaatio, jonka johdosta kaupallisten osastojen määrä lisääntyi yhdellä ja tavaroiden jakaantuminen eri osastojen kesken muutettiin niin perusteellisesti, että minkäänlainen vertailu ei tällä kertaa ole mahdollinen. Muutoksen tarkoituksena oli parantaa OTK organisaatiota ja tehdä liikkeen rakenne joustavammaksi vastaanottamaan niitä tehtäviä, joita osuuskauppaliikkeen kasvu, osuuskauppojen palveleminen ja edessä oleva kauppamarkkinoiden asteittainen vapautuminen tulevat sille asettamaan.

OTKn myynti jakaantui kaupallisten osastojen kesken seuraavasti:

	Myynti milj. mk
Siirtomaanosasto	2.123
Hedelmäosasto	238
Maatalousosasto	1.038
Koneosasto	108
Rautaosasto	962
Kangas- ja lyhyttavaraosasto	349
Vaatetus- ja teollisuusosasto	1.328
Jalkineosasto	564
Tytäryhtiöt	357
	7.067

OTKn tuotantolaitosten valmisteiden myynti (tukkuhinnoin) nousi vuonna 1946 yhteensä 1.247 miljoonaan markkaan, vastaten 599 miljoonaa markkaa edellisenä vuonna, joten lisäystä saavutettiin 108 %. Kaikkien tehtaiden tuotanto kasvoi, eniten kahvipaahdimo, jonka liikevaihtoon kaksi korkealla hinnalla myytyä kahviannosta vaikutti tuntuvasti. Prosenteissa laskien oli myös teknokemiallisen tehtaan ja kapalotehtaan lisäys huomattavan suuri.

Vuoden kuluessa aloitti toimintansa yksi uusi tuotantolaitos: makaronitehdas, jonka valmistana Oso-makaroni heti paikalla saavutti tulevaisuudessa erittäin hyvää lupaavan suosion. Valitettavasti sitä ei vielä voitu toimittaa riittävästi joka paikkaan. OTKlla oli seuraavat tuotantolaitokset: kahvipaahdimo, kapalotehdas, leninkitehdas, kaksi lihanjalostustehdasta, makaronitehdas, margariinitehdas, mylly, paitatehdas, pukutehdas, teknokemiallinen tehdas, tulitikkutehdas ja vuodevaatetehdas.

Lisäksi OTKn tytäryhtiöillä oli osalta melkoisiaakin tuotantolaitoksia: Humppilan Meijeri Oy:llä meijeri, Kontio & Kontio Oy:llä useita kalansuolaamoja ja savustamoita, OTKn Puu Osakeyhtiöllä saha ja puusepäntehtas, Oy Perunalla perunajauhotehdas sekä Oy Sotkialla naulatehdas. Keru Oy:n toiminta lie-

nee laajalti tunnettu, samoin Kontio & Kontio Oy:n kaupallinen toiminta maan suurimpana kalaliikkeenä. Tytäryhtiöiden kokonaismyynti oli 442 miljoonaa markkaa.

OSUUSTOIMINNALLISET VAKUUTUSLAITOKSET.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi kertomusvuoden aikana suotuisasti. Uusia henkivakuutuksia myönnettiin 25.741 kpl yhteensä 1.024 milj. markan määrälle. Kun vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 28.290 kpl ja 649 milj. mk, on vähennys vakuutusten luvussa 2.549 kpl ja lisäys summassa 375 milj. mk eli 58 %. Vakuutusten summassa oli kertomusvuoden hankintatulos uusi ennätys. Keskinäiskassan summa oli 39.800 mk vastaavan luvun ollessa viime vuonna 23.000 mk. Vakuutusten lunastus on edelleenkin ollut hyvä, niin myös voimassapysyminen. Vuoden päättyessä oli yhtiön koko vakuutuskanta n. 3.390 milj. mk. Kun vakuutuskanta edellisen vuoden lopussa oli 2.463 milj. mk, oli kannan kasvu kertomusvuonna 927 milj. mk. Kansa-yhtiö myönsi kertomusvuoden aikana lainoja 87,9 milj. markan määrälle, josta osuuskaupoille ja niiden keskusjärjestöille ja apuyhtiöille 58 milj. mk. Viimemainittuihin lukuihin sisältyvät myös Palo-Kansan sijoitukset.

Keskinäinen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan suoraan hankkima palovakuutuskanta kasvoi kertomusvuoden aikana 4.299 milj. markalla eli suuremmalla määrällä kuin koskaan aikaisemmin. Vuoden päättyessä oli suoraan hankittu palovakuutuskanta 14.397 milj. mk. Palovahinkoja sattui vuoden aikana 246 kpl eli 14 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Palovakuutuksina suoritettu tai varattu määrä oli 13,3 milj. mk. Vastaava luku edellisenä vuonna oli 15,6 milj. mk. Kuten muistettane, oli vuoden 1945 palokorvausmäärä poikkeuksellisen korkea lukuisien, osuuskauppoja kohdanneiden suurpalojen vuoksi. Kertomusvuodenkin palokorvauksista tulee suhteellisen suuri määrä osuuskauppojen osalle. Vuoden aikana sattuneista osuuskauppapalois-

ta mainittakoon Vakka-Suomen Ol., korvaus 3,3 milj. mk, Ol. Elanto, korvaus 2,4 milj. mk, Lahden Ok., korvaus 1,8 milj. mk.

Yhtiön tapaturmavakuutusosaston toiminta on myös laajentunut kertomusvuoden aikana.

Eläkekassa Tuessa vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 61,6 milj. markalla nousten 156,4 milj. markkaan. Vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 18,2 milj. ja 94,7 milj. mk. Eläkevakuutettuja poistui vakuutuksesta 1.173 ja uusia jäseniä liittyi 988 ollen vakuutettujen toimihenkilöiden luku kertomusvuoden lopussa 6.439. Kertomusvuoden aikana kasvoi Tuen osakasliikkeiden määrä 2:lla eli 86:een. Tuen luotonanto keskittyi kertomusvuoden aikana yksinomaan osuuskauppaliikkeeseen. Myönnettyjen lainojen määrä oli 66,4 milj. markkaa.

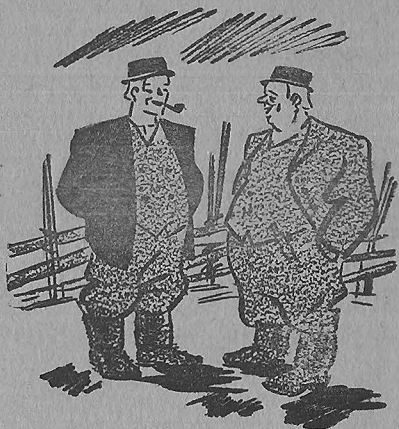
Liikkeemme toimipaikat.

Konttori, Keskusvarasto, Maatalousvarasto, Lihavarasto, Keskusmyymälä ja Viljavarasto Kiikka kk. Oma keskus. Puhelin Kiikka 18

Leipomo, Tyrvää, Nuupala	Puh. Vammala	203
Ruokala N:o 1 Karkku	„ Karkku	81
„ „ 2 Tyrvää	„ Vammala	357
Työmaaruokala „ Hartolan koski	„ Vammala Tyrv. Voima	
Kahvila N:o 1 Kiikoinen	„ Kiikoinen	112
Sekavatav.myynt. N:o 2 Kiikka, Kiimajärvi	„ Kiimajärvi	2
„ „ 3 Kauvatsa as.	„ Kauvatsa	57
„ „ 4 Kiikka, Illo	„ Rekikoski	10
„ „ 5 Karkku, as.	„ Karkku	41
„ „ 6 Tyrvää, Pappila	„ Vammala	42
„ „ 7 Kauvatsa, Sääksk.	„ Kauvatsa	78
„ „ 8 Kiikoinen, Jaara	„ Kiikoinen	101
„ „ 9 Kauvatsa, Yttälä	„ Kauvatsa	57 2 soitt.
„ „ 10 Tyrvää, Roismala	„ Vammala	305
„ „ 11 Tyrvää, Nuupala	„ Vammala	203
„ „ 12 Karkku, Heinoo	„ Heinoo	20
„ „ 13 Tyrvää, Illo	„ Illo	15 2 soitt.
„ „ 14 Tyrvää, Kalliala	„ Vammala	392

Maamiehet!

Kumpikin vuorostaan
ostajana niinkuin myy-
jänäkin on hyödylli-
nen suhde.



OSTAMME

pieniäkin eriä kaikkia maan- ja karjan-
tuotteita ja maksamme hyvin. Rehti pun-
nitus, oikea laadun arviointi ja käteismaksu
miellyttävät jokaista maamiestä.

MYYMME

taas Teille edullisesti kaikki tarvikkeemme
koneita ja työkaluja myöten.

KESKI-SATAKUNNAN OSUUSLIIKE R.L.